

Consultatie Tariefvoorstel Elia 2024-2027

Kadering

Op 14 februari 2023 werd de consultatie door Elia opgestart over de 'Beslissende elementen van de ontwikkelingen voorzien in het tariefvoorstel 2024-2027'. We willen Elia bedanken voor deze consultatie en in het bijzonder voor de interessante en bruikbare voorstellen die gemaakt worden. In onderstaande deelt Fluvius haar voornaamste opmerkingen, aandachtspunten of bezorgdheden bij de verdere uitwerking van dit tariefvoorstel.

Algemene opmerkingen

In tegenstelling tot klanten rechtstreeks aangesloten op het transmissienet, hebben distributienetbeheerders geen rechtstreekse impact op verbruik en piekvraag. Fluvius heeft de bezorgdheid dat bepaalde wijzigingen in dit tariefvoorstel hierdoor zorgen voor een verschuiving van de kosten richting de distributienetbeheerders. Dit bleek ook het gevolg van de wijziging van de verdeelsleutels tussen de jaarpiek en de maandpiek in het kader van het vorige Tariefvoorstel. Wij vragen daarom om bijkomende transparantie rond de mogelijke impact specifiek voor de vrijstelling van de maandpiek en de introductie van een dynamische component.

Vanuit de beginselen van uniformiteit en niet-discriminatie tussen netgebruikers onderschrijven we een gelijkwaardige behandeling tussen netgebruikers op het transmissienet en op het distributienet aangesloten. Daarom verwachten we dat enkele principes van toepassing op netgebruikers rechtstreeks aangesloten op het transmissienet doorgetrokken worden naar distributie zoals de mogelijkheid tot PPAD onder flexibele voorwaarden, het al dan niet toepassen van een zonaal reactief tarief en een gelijk procentueel aandeel van de actieve energiepiek dat in aanmerking wordt genomen voor de toepassing van het tarief voor de aanvullende afname of injectie van reactieve energie.

Niet alle principes kunnen evenwel 1-op-1 overgenomen worden gezien de fundamenteel andere opbouw van het distributienet vergeleken met de opbouw van een net van een rechtstreekse Elia klant. Dit geldt in het bijzonder voor het capaciteits reactief gedrag waarbij idealiter de tarifaire incentives tot een minimum beperkt worden en eerder de problemen aangepakt worden waar deze zich stellen, benaderd vanuit perspectief netbeheer waarbij DNB en TNB gezamenlijke verantwoordelijkheid dragen die vanuit een gezamenlijk systeembeheersperspectief eerder dan vanuit een klant-leverancier relatie benaderd wordt.

Specifieke opmerkingen / vragen

Tarieven voor het beheer en de ontwikkeling van de netinfrastructuur

p.27 '...dat de wijziging van de verdeelsleutels tussen de jaarpiek en de maandpiek in het kader van het vorige Tariefvoorstel inderdaad heeft geleid tot een wijziging van het gedrag van de rechtstreeks op het Elia-net aangesloten gebruikers voor wie een aanpassing van het afnameprofiel in functie van de jaarpiekperiode wordt vastgesteld. Een dergelijke wijziging is niet vast te stellen bij de distributienetbeheerders.'

De distributienetbeheerders hebben geen rechtstreekse impact op verbruik en piekvraag, waardoor de wijziging van verdeelsleutels tussen de jaar- en maandpiek geen effect heeft op wijziging van het gedrag. Het

lijkt ook moeilijk te achterhalen in welke mate deze wijziging bij rechtstreeks op het Elia-net aangesloten klanten louter toe te schrijven is aan het vorige Tariefvoorstel, dan wel aan de algemene energietransitie in combinatie met stijgende energieprijzen.

p.28 'Op basis van een analyse van de monotone belastingscurves van 2018 tot 2022 stelt Elia voor geen wijzigingen aan te brengen aan de jaarpiekperiode zoals diegene gebruikt tijdens de tarifaire periode 2020-2023. Deze valt samen met de periode van november tot maart, van maandag tot vrijdag, tussen 17.00 en 20.00 uur, behalve weekends en feestdagen, op kwartuurbasis.'

De grafieken laten niet toe om zinvolle conclusies te trekken gezien ze alle in percentages i.p.v. werkelijke waarden uitgedrukt werden en geen onderscheid tussen de gewesten mogelijk is. Ook is het niet duidelijk welke bijdrage de selectie van het tijdslot heeft voor de vaststelling van de jaarpiek. Op basis van de huidige informatie en metingen bij Fluvius blijkt bv. dat pieken op het distributienet tussen 19.00u en 20.00u minder frequent voorkomen.

p.30 'Op basis van een analyse van de monotone belastingscurves van 2018 tot 2022 stelt Elia voor om de periode van april tot september, in het weekend, tussen 12.00 uur en 19.00 uur, op kwartuurbasis, te beschouwen als de uitzonderingsperiode voor de maandpiek.'

Het lijkt Fluvius een mogelijks goed voorstel om een vrijstelling van de maandpiek voor de afname volgens voorgestelde periode/uren te doen, maar grafieken laten niet toe zinvolle conclusies te trekken. De distributienetbeheerders hebben echter geen rechtstreeks impact op deze maandpiek, in tegenstelling tot klanten rechtstreeks aangesloten op het transmissienet. Fluvius heeft de bezorgdheid dat deze aanpassing zal zorgen voor een verschuiving van deze kosten richting de distributienetbeheerders.

Tarieven voor ter beschikking gestelde vermogen

p.33 '...stelt Elia voor om voor de netgebruikers die rechtstreeks op het Elia-net zijn aangesloten de mogelijkheid te geven om een deel van volume ter beschikking gestelde stroom onder een flexibele regeling te contracteren. Op dit volume zal een aangepast tarief voor het ter beschikking gestelde vermogen worden toegepast.'

Rechtstreekse klanten op het Elia-net wordt de mogelijkheid gegeven om een deel van de PPAD onder flexibele voorwaarden te contracteren. Op basis van de principes van uniformiteit en niet-discriminatie lijkt het ons aangewezen om ook de DNB deze mogelijkheid te geven.

Tarieven voor de aanvullende afnamen van reactieve energie (MVAR)

p.37 'De afgelopen jaren stelde Elia immers vast dat de overschrijding van de limieten voor de afname en injectie (inductief of capacitef) van reactief vermogen blijft stijgen ondanks het incentiverende karakter van dat tarief.'

De manier waarop het huidige incentiverend tarief is opgebouwd, laat de DNB's niet toe om duurzame maatregelen te nemen. De huidige tarieven zijn zinvol vanuit een klassieke 'topdown' benadering waarbij grote centrale productie-installaties veel kleine afnemers voeden. We verwelkomen verdere aanpassingen aan dit tarief welke meer rekening houden met gedecentraliseerde productie.

p.37 'In dit voorstel worden de bestaande grenswaarden voor het reactief vermogen in overeenstemming gebracht met de technische eisen van artikel 324 van het Federaal Technisch Reglement.'

Het Federaal Technisch Reglement schrijft inderdaad voor dat publieke distributienetten over de nodige capaciteiten moeten beschikken om het functioneringspunt van hun verbindingspunt(en) in stationaire bedrijfstoestand te houden binnen het vermelde bereik van reactief vermogen, uitgedrukt in een % van het maximaal actief vermogen in opname of injectie. Echter staat hier expliciet *'met dien verstande dat het maximaal actief vermogen in opname of het maximaal actief vermogen in injectie gelijk is aan de minimale actieve uitwisselingscapaciteit beschikbaar op het verbindingspunt'*. Dit betreft volgens Fluvius gewoon het beschikbaar vermogen uit de samenwerkingsovereenkomst (N voor $U \geq 30$ kV; N-1 voor $U < 30$ kV). Het slaat derhalve geenszins op een gemeten piek, laat staan dat het de maandelijks i.p.v. jaarlijkse zou zijn. Dat laatste is echter precies wat Elia voorstelt.

Wij onderschrijven het principe van de 'bandbreedte' ter vervanging van de huidige 'vlindercurve' voor de reactieve boetes, maar de gehanteerde percentages zijn enigszins arbitrair, alsook de referentie waar ze tegen uitgezet worden. Fluvius stelt voor - conform het federaal technisch reglement - de percentages af te zetten tegen de geïnstalleerde transformatorcapaciteit en niet tegen de actieve maandpiek. We zouden een maximale ontkoppeling tussen actief en reactief moeten bekomen, wat in het voorliggende voorstel dus (nog) niet helemaal het geval is.

p.38 'Als een toegangspunt deelneemt aan de ondersteunende dienst voor de spanningsregeling, wordt de activering van reactieve energie voor de levering van die dienst geneutraliseerd.'

Elia-klienten kunnen vrijgesteld worden van overschrijdingstarieven als ze deelnemen aan regelende diensten. Fluvius staat open om dit ook aan te leveren om Elia te helpen bij deze problematiek. Fluvius verwacht dat de distributienetbeheerders ook expliciet vrijgesteld worden wanneer ondersteunende diensten geleverd worden. Kan Elia dit bevestigen en verder verduidelijken?

p.38 'Voor de beheerders van het openbare distributienet geldt, naast het tarief per koppelpunt, een tarief voor de afname of injectie van aanvullende reactieve energie, geaggregeerd per elektrische zone.'

Aangaande het zonaal reactief tarief wordt eveneens de omslag gemaakt van vlindercurve naar bandbreedte. Opnieuw is de overgang naar een bandbreedte positief, maar stelt Fluvius zich wederom vragen bij de relevantie van de maandelijks gemeten piek als maat voor de reactief vermogenshuishouding. Voorts maakt het abstractieniveau en de complexiteit van berekening/verdeling ons eerder sceptisch over de technische grondslag voor het zonaal tarief, de mogelijkheden tot beheersing ervan, alsook diens interactie met het lokaal tarief.

Klanten rechtstreeks aangesloten op het transmissienet dragen evenzeer bij tot een zonaal reactief gedrag. Fluvius pleit omwille van de uniformiteit en het niet-discriminatie beginsel ook hier voor een gelijkwaardige behandeling tussen netgebruikers, waarbij een voorstel wordt gemaakt om het zonaal reactief tarief wel of niet toe te passen zowel voor DNB als rechtstreekse klanten.

Bijlage 2 'Tabel 8. Deel van de actieve energiepik dat in aanmerking wordt genomen voor de toepassing van het tarief voor de aanvullende afname of injectie van reactieve energie'

Op basis van de principes van uniformiteit en niet-discriminatie lijkt het ons aangewezen om dezelfde percentages toe te passen bij distributienetbeheerders en rechtstreekse klanten op het Elia-net.

Tarieven voor netto afgenomen energie – dynamische component

p.39 'Een dergelijke wijziging van het gedrag van de netgebruikers is wenselijk omdat zij gunstig is voor het beheer van het elektrisch systeem in zijn geheel...'

Fluvius onderschrijft dat de stimulatie van netgebruikers om hun gedrag aan te passen aan de overvloed of schaarste van elektriciteit gunstig is voor het beheer van het elektrisch systeem in zijn geheel. We benadrukken dat dit evenwel tegenstrijdige gevolgen heeft waarbij bv. het massaal afnemen van alle netgebruikers op een winderige dag, niet het meest gunstige gedrag is ten aanzien van de netinfrastructuur - in het bijzonder de laagspanningsinfrastructuur. Net daarom pleit Fluvius voor voldoende netinvesteringen - in het bijzonder in de laagspanningsnetinfrastructuur - om toe te laten dat flexibiliteit/gedragwijzigingen gefaciliteerd en dus niet beperkt worden om maximaal positief effect op het gehele energiesysteem teweeg te brengen.